

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
-AUTORITETI I KONKURENCËS-
Komisioni i Konkurrencës

VENDIM
Nr.196, datë 29.07.2011

“Për hapjen e procedurës së hetimit paraprak në tregun shërbimit të ngarkim-shkarkim të gazit të lëngshëm në Portin “Porto Romano”

Komisioni i Konkurrencës, me pjesëmarrjen e:

Lindita	MILO(LATI)	Kryetar
Servete	GRUDA	Anëtar
Koço	BROKA	Anëtar
Rezana	KONOMI	Anëtar

Në mbledhjen e datës 29 / 07 / 2011, shqyrtoi çështjen me:

Objekt: Për hapjen e procedurës së hetimit paraprak në tregun shërbimit të ngarkim-shkarkim të gazit të lëngshëm në portin “Porto Romano.

Baza ligjore: Ligji nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, nenet, 9, 24 dhe neni 44.

Komisioni i Konkurrencës pas shqyrtimit të relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm dhe relacionit të Grupit të Punës mbi kufizimet e konkurrencës në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe depozitimit të gazit të lëngshëm,

VËREN SE:

Porti “Porto Romano” i është dhënë me koncesion nga Shteti Shqiptar, ndërmarrjes “Romano Port” SHA, me anë të Ligjit nr.9298, datë 28.10.2004, Për ratifikimin e “Marrëveshjes së Koncesionit, të formës “BOT” (ndërtim, shfrytëzim, transferim), për ndërtimin dhe shfrytëzimin e pontilit të naftës, gazit dhe nënprodukteve të tyre në zonën bregdetare të Porto-Romanos, Durrës”. Me anë të kësaj marrëveshje, kjo ndërmarrje kishte marrë përsipër që brenda afateve të parashikuara në marrëveshje (31.05.2009) të ndërtonte dhe të shfrytëzonte pontilin e naftës, gazit dhe nënprodukteve të tyre, si dhe të infrastrukturës së nevojshme portale, në funksion të depozitave bregdetare që do të ndërtohen në zonën bregdetare të Porto Romanos.

Referuar pikës 4 të kësaj Marrëveshje Koncesioni, Koncesionari detyrohet të respektojë të drejtën e barazisë për shoqëritë që do të kryejnë shërbime nëpërmjet këtij objekti, duke respektuar legjislacionin në fuqi në këtë fushe dhe ky koncesion do të jetë e vetmja veprimtari që ka të drejtë të kryejë koncesionari, sipas objektit të kësaj Marrëveshjeje. Sipas këtij neni Koncesionari nuk do të lejojë përdorimin e portit për subjekte të palicencuara për importin e lëndëve djegëse, përveç rasteve kur kjo është një kërkesë eksplicite e OSHA.

Në vendimin nr. 162, datë 14.12.2010 "Për mbylljen e hetimit të thelluar ndaj ndërmarrjeve "LA PETROLIFERA ITALO ALBANESE" SHA, "ROMANO PORT" SHA dhe "INTER GAZ" SHA" për abuzimin me pozitën dominuese në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe depozitimit të gazit të lëngshëm në rrugë detare", pika 25, *"Romano Port" sh.a dhe "Inter Gaz" sh.a gjatë periudhës objekt hetimi kanë pozitë dominuese në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe të depozitimit të GLN-së në rrugë detare*".

"Mare Oil" SHA ka paraqitur një ankesë pranë Autoritetit të Konkurrencës me numër protokolli 326 të datës 26.07.2011 me anë të së cilës ka pretenduar se "Romano Port" SHA nuk e lejon të kryejë shkarkimin e anijes me gaz të lëngshëm në Porto Romano, që nga data 22.07.2011, dhe kërkon nga Autoriteti i Konkurrencës që të ndërhyjë në tregun e brendshëm të Gazit të Lëngëzuar të Naftës (GLN), për shkak të praktikave monopoliste që po ndiqeshin në këtë treg nga "Porto Romano" SHA.

Me anë të ankeses, "Mare Oil" SHA pretendon se ka ndërtuar një pikë për depozitimin e Gazit të Lëngshëm të Naftës në zonën bregdetare të Porto Romanos në qytetin bregdetar të Durrësit. Më pas ajo vetë ka nisur procedurat për të futur anijen e parë me gaz të lëngshëm për t'a përpunuar me qëllime tregtimi në tregun e brendshëm.

Ankimuesi pretendon se me anë të agjencisë speditonere ka kryer pagesat përkatëse, dhe ka mundësuar zhdoganimin, por nuk i ofrohet shërbimi nga Romano Port, Sh.A pasi sipas ankimuesit aksioneri kryesor me më shumë se 98 % të aksioneve të porto Romano ka konflikt interesi pasi zotëron 50 % të aksioneve të shoqërisë Intergas (e vetmja që deri më tani ka patur depozita të gazit të lëngshëm LNG në Porto Romano) dhe 100 për qind të aksioneve të shoqëria importuese e gazit të lëngshëm A&V gas. Këto deklarime vërtetohen edhe nga të dhënat e QKR të datës 28 korrik 2011 të dërguara pranë Autoritetit të Konkurrencës me faks nga Ministria e Ekonomisë, Tregtisë dhe Energjetikës(METE).

Procedura e ndjekur

Në zbatim të neneve 28, 29 të ligjit "Për mbrojtjen e konkurrencës", Sekretari i Përgjithshëm i Autoritetit të Konkurrencës me Urdhrin Nr. 61 datë 27.07.2011, ka ngritur Grupin e Punës për verifikimin e ankesës së ndërmarrjes "Mare-Oil SHA

Me date 27.07.2011 u dëgjua ankuesi për pretendimet e tija dhe ju kërkua që të plotësonite formularin e ankesës në bazë të nenit 26/2 të rregullores për funksionimin e Autoritetit të Konkurrencës.

Ndërmarrja së bashku me plotësimin e formularit dorëzoi dhe dokumente të tjera që pretendonte se mbështesnin ankesën e bërë si me poshtë:

1. Shkresa Nr. 54 Prot datë 23.07.2011 e Porto Romano SHA; (Ku ndermarrja Romano Port e njofton ndermarrjen Mare Oil per plotesim dokumentacioni) ;
2. Vendim për leje dhe Shesh Ndërtimi Nr. 7 datë 30.07.2010 për subjektin “Mare Oil” SHA e KRRT së Komunës Katund i Ri;
3. Akt Miratimi Projekt Teknologjik Nr. 38 Prot datë 11.07.2011 e IQT;
4. Procesverbal kolaudimi i datës 20.07.2011;
5. Formulari Nr. 4 i Leje Ndërtimi e KRRT Komuna Katund i Ri e datës 01.11.2010;
6. Akt Teknik Nr. 95 datë 15.06.2011 nga sektori i PMNZSH;
7. Vërtetim Teknik lëshuar nga IQT me Nr. 359 Prot datë 12.07.2011;
8. Vërtetim nga Komuna Katund i Ri e datës 24.07.2011; (Me ane te se cilit vertetohet se ndermarrja Mare Oil ka depozituar dokumentacionin per leje shfrytzimi)
9. Leje akostimi për shkarkim datë 24.07.2011

Ne formularin e ankeses ndermarrja Mare –Oil ankohet per shkelje te nenit 9 te Ligjit “Per Mbrojtjen e Konkurrencës”, duke kerkuar zhbllokimin e situates dhe vendosjen e pozitave te barabarta në treg.

Për verifikimin e ankesës ne vend më datë 27.07.2011, Grupi i Punës u paraqit pranë ambienteve të “Romano Port SHA” dhe pati takime me përfaqësuesit e saj për të sqaruar rastin.

Vlerësimi ligjor

Ndërmarrja “Mare Oil” SHA është subjekt tregtar dhe vepron në tregun e Përpunimi, transporti me shumice e pakice i naftës e nënprodukteve te saj. Ajo është regjistruar pranë QKR me Nr. K21922802I NIPTI. Ndërmarrja Mare Oil sh.a ka ndërtuar një depozite për GLN, për të cilën nuk i është dhënë akoma leja e shfrytëzimit vërtetuar kjo sipas shkresës së datës 24.07.2011 të Komunës katund i ri Durrës. Bazuar ne Raportin e monitorimit te importit dhe tregtimit me shumice kjo kompani ka ulur pjesën e tregut nga 17% ne vitin 2008 ne 7.3% ne vitin 2010 dhe 7.5% ne dymujorin e pare 2011.

Ndërmarrja “Romano Port” SHA ka per objekt ndertim, shfrytëzim porti, shkarkim e analiza te lëndëve djegëse, ruajtje objekti, përdorim mjete detare etj. Kjo ndermarrje ka filluar veprimtarinë e saj të ngarkim shkarkimit në prill të 2009. me nr K51625501O. Sipas QKR. Aksioneri kryesor ka 99.84% te aksioneve.

Nga monitorimi i kryer në Porto Romano rezulton se janë ndërtuar 5 depozita për GLN me kapacitet 10 000 m³ në pronësi të ndërmarrjes "INTER GAZ" SHA, njëri prej aksionarëve të së cilës me 50% të aksioneve është njëkohësisht edhe aksionari me 99.84% të aksioneve të ndërmarrjes "Romano Port" sha. Njëkohësisht në tregun e shitjes me shumicë dhe pakicë operon ndërmarrja A&V-Gas sh.a me Nipt K92223503O me aksioner 100% të kësaj ndërmarrje ku është dhe aksioneri kryesor i ndërmarrjes "Romano Port" SHA dhe me 50% të aksioneve të ndërmarrjes Inter Gaz sh.a. Bazuar në raportin e monitorimit ndërmarrja Av & Gas ka rritur pjesën e tregut nga 0% në vitin 2008 në 4% në vitin 2009 në 37% në vitin 2010 dhe 38.5% në dymujorin e parë 2011.

Porti "Porto Romano" i është dhënë me koncesion nga shteti Shqiptar, ndërmarrjes "Romano Port" SHA, me anë të Ligjit nr.9298, datë 28.10.2004, Për ratifikimin e "Marrëveshjes së Koncesionit, të formës "BOT" (ndërtim, shfrytëzim, transferim), për ndërtimin dhe shfrytëzimin e pontilit të naftës, gazit dhe nënprodukteve të tyre në zonën bregdetare të Porto-Romanos, Durrës". Me anë të kësaj marrëveshjeve, kjo ndërmarrje kishte marrë përsipër që brenda afateve të parashikuara në marrëveshje (31.05.2009) të ndërtonte dhe të shfrytëzonte pontilin e naftës, gazit dhe nënprodukteve të tyre, si dhe të infrastrukturës së nevojshme portale, në funksion të depozitave bregdetare që do të ndërtohen në zonën bregdetare të Porto Romanos.

Referuar pikës 4 të kësaj Marrëveshjeje Koncesioni, Koncesionari detyrohet të respektojë të drejtën e barazisë për shoqëritë që do të kryejnë shërbime nëpërmjet këtij objekti, duke respektuar legjislacionin në fuqi në këtë fushë dhe ky koncesion do të jetë e vetmja veprimtari që ka të drejtë të kryejë koncesionari, sipas objektit të kësaj Marrëveshjeje.

Porti "Porto Romano", është kategorizuar si "Port i hapur për trafik ndërkombëtar", me Vendimin e këshillit të Ministrave nr. 306, datë 25.03.2009 dhe që nga ky moment mund të fillonte të ushtronte veprimtarinë e tij, në përputhje dhe me marrëveshjen e Koncesionit.

Me Vendimin Nr. 4 datë 27. 04.2009 të OSHA është miratuar Rregullorja e Funksionimit të Portit të Përpunimit të Lëndëve Djegëse për Shoqërinë Romano Port SHA

- Qëllimi i kësaj rregulloreje është organizimi i të gjithë veprimtarisë juridike administrative tregtare për funksionimin e Portit "ROMANO PORT" si një port i hapur për trafik ndërkombëtar detar. (Neni 1)
- Kjo rregullore zbatohet në Portin e Hidrokarbureve të Romano Port SHA ndaj të gjitha anijeve që transportojnë naftë, gaz dhe nënprodukte të tyre etj.

Pritësi i mallit që sjell produktet e naftës, përpara fillimit të procesit të shkarkimit, duhet të paraqesë dokumentacionin përkatës tek autoritetet e Portit si më poshtë.

- Dokumentacionin e Lëshuar nga Autoritetet Doganore që lejojnë përpunimin e anijes;
- Dokumentacionin e lëshuar nga Laboratori i Kontrollit të Cilësisë për cilësinë e produkteve që do të përpunohen;
- Dokumentacionin nga Autoritetet mjedisore për plotësimin e kërkesave mjedisore;
- Dokumentacionin për pagesën e shërbimit që kryen Porti.

Ndërkohë që nga njoftimi dhe deri në ardhjen e anijes, bëhet rakordimi ndërmjet pritësit të mallit dhe Portit të Hidrokarbureve “Romano Port” për gatishmërinë e instalimeve dhe gjithë infrastrukturës së Portit për Kryerjen e Proceseve të shkarkimit të Produkteve të Naftës. Me mbërritjen e anijes në radë pas përfundimit të veprimeve me autoritetet përkatëse dhe përfundimit të procedurave doganore, Drejtoria e Portit lëshon lejen për akostim.

Pra, referuar dhe akteve ligjore dhe nënligjore në fuqi, Porto Romano SHA ka të drejtë që të kërkojë vetëm dokumentacionet e sipërpërmendura dhe të merret me sigurinë e anijeve dhe jo dokumenta të tjerë për të cilat Porto Romano sh. a. pretendon për të justifikuar refuzimin e saj për të mos lejuar shkarkimin e anijes së “Mare Oil” sh. a.

Megjithatë, kjo ndërmarrje ka siguruar të gjithë dokumentacionin e nevojshëm nga insitucionet përkatëse që garantojnë sigurinë teknike të depozitave dhe lidhjes me impjantin e shkarkimit. (Akt Teknik Nr. 95 datë 15.06.2011 nga sektori i PMNZSH; Vërtetim Teknik lëshuar nga IQT me Nr. 359 Prot datë 12.07.2011).

Komisioni i Konkurrencës duke patur parasysh

- informacionin për aktivitetet e ndërmarrjes “Romano Port” sh.a. dhe të pjesëve që kjo shoqëri zë në këtë treg dhe te lidhjeve aksionere ne tregun e lidhur dhe ne tregun e shitjes me shumice dhe pakice
- kuadrin ligjor dhe institucional mbi bazën e të cilit janë dhënë lejet dhe miratimet përkatëse për ngritjen dhe përdorimin e depozitave bregdetare për naftën gazin dhe nënproduktet e tyre,
- marrëveshjen e koncensionit të formës BOT si dhe shtojcat e kësaj marrëveshjeje
- Letrën e Ministrit të METE me nr, prot t. 28-07-2011 me sqarimet dhe referencat ligjore dhe shkresore, përkatëse, për kompetencat.
- moslejimin e shkarkimit në portin “Porto Romano” të anijes me GLN të sjellë nga shoqëria “Mare Oil”,

Si konkluzion, në zbatim të detyrimeve që rrjedhin nga marrëveshja e Koncensionit(miratuar me ligjin nr. 9298, neni 4) për trajtim të barabartë dhe duke ju referuar akteve ligjore dhe nënligjore mbi bazën e të cilave rregullohet marrëdhënia mes pritësit të mallit dhe ndërmarrjes “Porto Romano” sh.A,

Komisioni i Konkurrencës shprehet se mund ketë shkelje të nenit 9, të Ligjit 9121 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”.

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, bazuar në nenin 42, pika 1, të Ligjit Nr. 9121, datë 28.07.2003, “Për mbrojtjen e konkurrencës”,

VENDOSI:

1. Të miratojë hapjen e procedurës së hetimit paraprak në tregun e ngarkimit dhe shkarkimit të GNL në tregun gjeografik Porto Romano, Durrës.
2. Periudha e hetimit do të jetë nga 1 janari 2009 deri 29 korrik 2011.
3. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për ndjekjen e procedurave hetimore të parashikuara në Ligj dhe aktet nënligjore, si dhe përgatitjen e raportit të hetimit paraprak jo më vonë se data 15.09.2011

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURRENCES

Servete GRUDA
(_____)
Antar

Koço BROKA
(_____)
Anëtar

Rezana KONOMI
(_____)
Anëtar

Lindita MILO(LATI)

KRYETAR